

LIETUVOS NACIONALINĖ
MARTYNO MAŽVYDO
BIBLIOTEKA

KAIP RASTI BIBLIOGRAFINĘ INFORMACIJĄ APIE REIKALINGĄ STRAIPSNĮ?

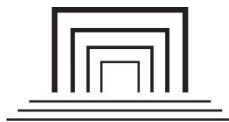
Bibliotekos interneto svetainėje <http://www.lnb.lt/> spustelėjus nuorodą *ATRADIMI* išskleidžiamas katalogų ir duomenų bazių sąrašas. Bibliografinę informaciją apie straipsnius galima rasti šiuose kataloguose ir duomenų bazėse (toliau – DB):

- Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (2003–)
- Bibliografinėje LT periodinės spaudos straipsnių bazėje (1994–2002 m. archyve)
- LNB kortelių vaizdų kataloge (iki 1994 m.)
- LNB elektroniniame kataloge

Kuriuos katalogus ar DB pasirinkti, kad straipsnio paieška būtų sėkminga?

Nacionalinės bibliografijos duomenų bankas (NBDB)

Nuo 2003 m. Lietuvoje leistų ar su Lietuva susijusių leidinių straipsnių bibliografiniai įrašai kaupiami Nacionalinės bibliografijos duomenų banke (skirtukas *Straipsnių paieška*).

LIETUVOS NACIONALINĖ
MARTYNO MAŽVYDO
BIBLIOTEKA

Be einamosios bibliografinės informacijos, NBDB kaupiami ir retrospektyviosios bibliografijos – lietuviškų periodinių leidinių, išleistų Lietuvoje, Mažajoje Lietuvoje ir JAV (1832–1940), tokių kaip „Aušra“, „Nauja lietuviska ceitunga“, „Nauja gadynė“ ir kt. – publikacijų įrašai. Be to, atskleidžiami aktualių knygų turiniai. Daugiausia tai į rinkinius įeinantys grožinės literatūros kūriniai, kraštotyrinės publikacijos, įvairių sričių mokslo straipsniai (kaip antai, „Anglų novelės“, „XX a. Vakarų dramos“, „Lietuvos filosofinė mintis“ ir pan.).

NBDB bibliografinių įrašų galima ieškoti pagal visus pagrindinius įrašo elementus ir pagal specialiai rengiamus reikšminius žodžius. Kūrinio ar dokumento autoriaus, rengėjo pavardę galima įrašyti patiems arba spustelėjus mygtuką pasirinkti iš LNB asmenvardžių duomenų bazės.

Pagalbinės duomenų bazės yra šalia kiekvieno paieškos langelio, turinčio šį mygtuką. Užklausi formuluoti galima naudoti loginius elementus IR, ARBA, NE. Galima pasinaudoti patarimais ir rekomendacijomis, pateiktomis vartotojo vadove *Pagalba*. Paieškos pagalba taip pat atveria spustelėjus klaustuko piktogramą, esančią šalia visų pagrindinių paieškos langelių – tereikia pelės žymeklį nustatyti ties norimo paieškos langelio pavadinimu ir palaukti, kol atsiras klaustuko ženklelis.

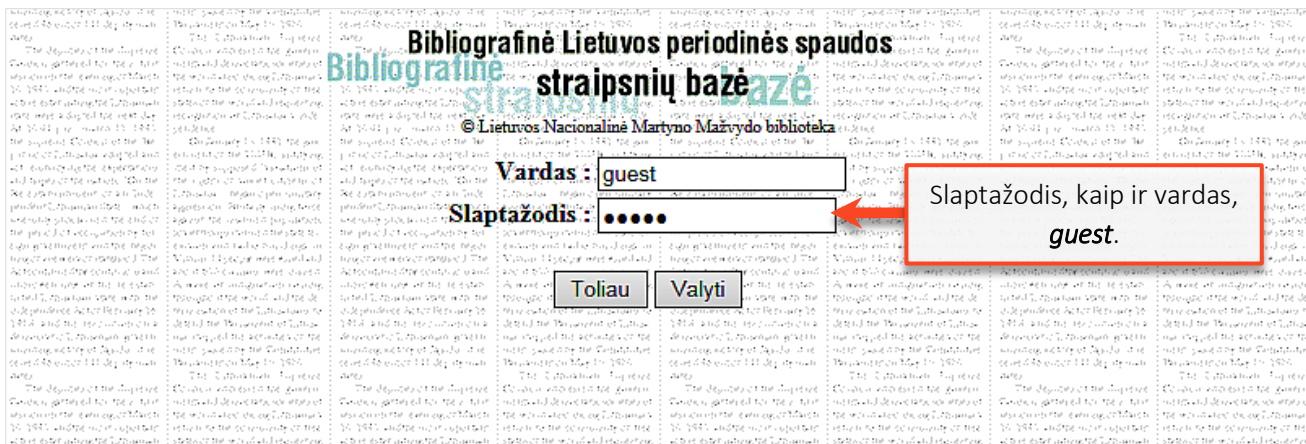
UDK indeksą turi ne visi įrašai, todėl teminę paiešką geriau atlikti pasirenkant reikšminius žodžius.

Vertėtų pasinaudoti paieškos galimybe langelyje *Bet koks žodis*.

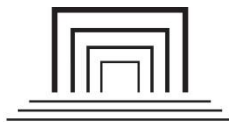
Rastus įrašus galima rikiuoti, spausdinti, galima išsaugoti jų sąrašus.

Bibliografinė Lietuvos periodinės spaudos straipsnių bazė

Šioje duomenų bazėje sukurta 1994–2002 m. Lietuvos periodinių leidinių publikacijų [bibliografinė informacija](#) .

Paieška duomenų bazėje nesudėtinga, yra parengta *Pagalba*. Paiešką galima atlikti pagal visus pagrindinius įrašo elementus.

LIETUVOS NACIONALINĖ
MARTYNO MAŽVYDO
BIBLIOTEKA

Formuluojant užklausą langeliuose *Asmenvardis*, *Žodžiai straipsnio antraštėje*, *Apie asmenį* ir *Reikšminiai žodžiai* galima naudotis loginiais elementais IR, ARBA.

Įrašų dalykinės rodyklės nėra – reikšminiai žodžiai pasirenkami iš antraštės ir paantraštės. Reikia nepamiršti, kad jie gali būti vartojami įvairiais linksniais, todėl pravartu žodžius trumpinti naudojant ženklą *.

UDK indeksas gana stambus (pvz., 2. Religija. Teologija.), todėl paieškai patikslinti reikėtų papildomai vartoti reikšminius žodžius. Paiešką palengvina pagalbinės serijinių leidinių pavadinimų ir UDK indeksų rodyklės, randamos šalia atitinkamo langelio spustelėjus mygtuką *Pasirinkti*.

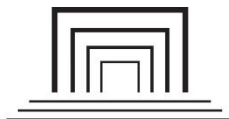
Rastus įrašus galima rikiuoti pagal abėcėlę, straipsnio publikavimo metus; informaciją patogiu spausdinti, išsaugoti duomenų laikmenose.

Ankstesnių nei 1994 m. straipsnių paieška

LNB kortelių vaizdų katalogas

Šiame [kataloge](#) pateikiama informacija apie užsienio knygas, gautas bibliotekoje iki 1998 m., ir informacija apie straipsnius periodikoje ir rinkiniuose iki 1993 m.

LIETUVOS NACIONALINĖ
MARTYNO MAŽVYDO
BIBLIOTEKA

Vaidų katalogu naudotis ne itin patogiu, nes nėra specialios paieškos – ieškoma atveriant virtualias korteles, kartotekų skirtukus, leidinių lapus, tačiau informacija vartotojui laisvai prieinama bet kada ir bet kur.

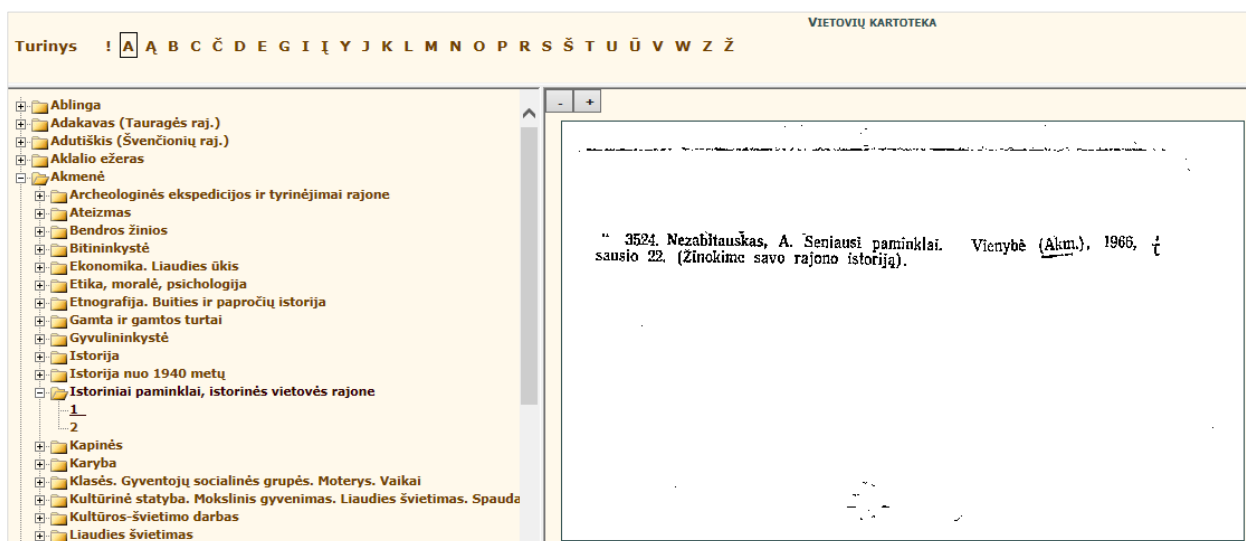
Ieškoti informacijos padeda išsamūs pagalbos puslapiai ir katalogo aprašymas:

- Vaidų katalogo aprašymas ir sandara
- Vietovių kartotekos aprašymas
- Personalijų kartotekos aprašymas
- Kaip ieškoti dokumentų,
- Kaip ieškoti Nacionalinės bibliotekos leidinių kartotekoje
- Kaip ieškoti Nacionalinės bibliotekos leidinių rodyklių kartotekoje

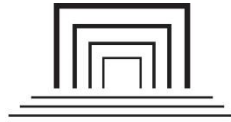
Straipsnių aprašai pateikiami šiuose kortelių vaidų katalogo šaltiniuose:

- [Vietovių kartoteka](#)
- [Personalijų kartoteka](#)
- [Nacionalinės bibliografijos leidiniai](#)

Vietovių kartoteka

Kartotekoje sukaupta informacija apie Lietuvos vietas – miestus ir miestelius, upes, ežerus, Lietuvos etnines žemes (Mažąją Lietuvą, Suvalkų kraštą ir kitas vietas, pvz.: Karaliaučių, Tilžę, Naugarduką, Krėvą, Gardiną, Punską, Seinus ir kt.).

LIETUVOS NACIONALINĖ
MARTYNO MAŽVYDO
BIBLIOTEKA

Į kartoteką įtrauktos 1945–1996 m. Lietuvos periodinės spaudos publikacijos. Tarpukario (1918–1940) periodinės spaudos turinys atskleistas epizodiškai, tik kai kurių žurnalų (pvz., „Židinio“, „Naujosios Romuvos“ ir kt.) turinys yra atskleistas išsamiai.

Lietuvoje leistų spaudinių turinys sistemingai imtas atskleisti nuo 1964 m. Į vietovių kartoteką taip pat įtraukta per 50 000 aprašų iš išėivijos spaudos. Iš viso sukaupta apie 381 000 kortelių. Informacija pateikiama vietovių abėcėle.

Personalijų kartoteka

Kartotekoje pateikiama informacija apie žymius Lietuvos asmenis – mokslininkus, rašytojus, menininkus, valstybės, visuomenės, kultūros veikėjus ir pan.

Kartoteka apima 1947–1993 m. Lietuvos periodinės spaudos publikacijas. Tarpukario ir išėivijos spaudos chronologinės ribos tokios pat kaip Vietovių kartotekoje. Kartotekoje sukaupta apie 385 000 kortelių, informacija pateikiama personalijų abėcėle.

Nacionalinės bibliografijos leidiniai

Vaizdų kataloge pateikiami ir nacionalinės bibliografijos leidiniai – nuskenotos 1976–1993 m. Lietuvos nacionalinės bibliografijos rodyklės „Spaudos metraštis“.

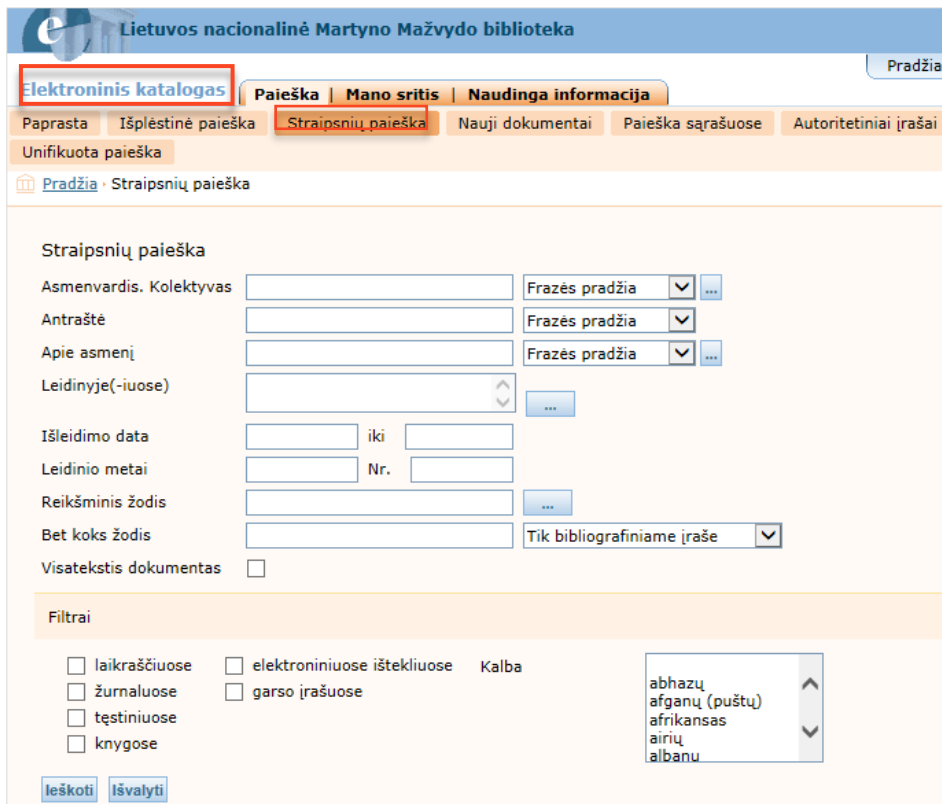
Šio metraščio dalis „Žurnalų ir laikraščių straipsniai“ ir jo pagalbinės rodyklės padeda susirasti reikalingas publikacijas iš 1976–1993 m. Lietuvos periodinių leidinių.

Kita „Spaudos metraščio“ dalis – „Lituanikos metraštis“ – informuoja apie publikacijas leidiniuose, išleistuose už Lietuvos ribų ir kalba, autoryste ar tematika susijusiuose su Lietuva.

LNB elektroninis katalogas

Straipsnių galima ieškoti ir [LNB elektroniniame kataloge](#) – jame pateikiama informacija ne tik apie dokumentus, bet ir dokumentų, spausdintų už Lietuvos ribų, sudėtines dalis. Aprašomi bibliotekininkystės, tarptautinės politikos, tarptautinio nacionalinio saugumo, ekonomikos klausimus nagrinėjantys rinkiniai, tarptautinių sutarčių, Europos Sąjungos ir kitų tarptautinių organizacijų dokumentai, rinkiniuose esantys grožinės literatūros kūriniai. Daugiausia tai dokumentai anglų, vokiečių, rusų, lenkų kalbomis. Chronologinės ribos neapibrėžtos, nes aprašomos ir seniau publikuotos, bet informatyvios ir aktualios, knygos.

Straipsnių paieška panaši kaip ir NBDB.

The screenshot shows the search interface of the Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka. The main navigation bar includes "Elektroninis katalogas" (highlighted with a red box), "Paieška", "Mano sritis", and "Naudinga informacija". Below this, there are tabs for "Paprasta", "Išplėstinė paieška", "Straipsnių paieška" (highlighted with a red box), "Nauji dokumentai", "Paieška sąrašuose", and "Autoritetiniai įrašai". The "Unifikuota paieška" section is also visible. The main search area is titled "Straipsnių paieška" and contains several input fields: "Asmenvardis. Kolektyvas", "Antraštė", "Apie asmenį", "Leidinyje(-iuose)", "Išleidimo data", "Leidinio metai", "Reikšminis žodis", and "Bet koks žodis". There are also dropdown menus for "Frazės pradžia" and "Tik bibliografiniame įraše". A "Visatekstis dokumentas" checkbox is present. The "Filtrai" section includes checkboxes for "laikraščiuose", "žurnaluose", "tęstiniuose", "knygose", "elektroniniuose ištekliuose", and "garso įrašuose", along with a "Kalba" dropdown menu showing options like "abhazų", "afganų (puštų)", "afrikansas", "airių", and "albanų". "Ieškoti" and "Išvalyti" buttons are at the bottom.